

de bietplanter

CBB

Betteraviers belges - Belgische bietentelers

OPINIE
Participatie:
wat nu?

VACATURE
De CBB werft een
controle-inspecteur
aan

VEGAPLAN
Nieuwe versie van de
Vegaplan Standaard

In dit nummer:

- 3** EDITO
- 4** IN'T KORT
- 5** OPINIE – PARTICIPATIE
- 6** TIENSE SUIKERRAFFINADERIJ
- 8** ISCAL
- 10** KBIVB
- 20** MAAK KENNIS MET
- 23** SUIKERMARKT
- 24** VEGAPLAN
- 26** VARIA
- 27** VACATURE

De jaren volgen elkaar op, maar lijken niet op elkaar

Een jaar geleden waren de bietenzaaibedrijven in Haspengouw nog maar net begonnen, en in de rest van België werd pas tegen juni afgewerkt. Dit jaar daarentegen waren begin april overal de bieten al gezaaid. Na twee natte jaren lijkt 2025 – althans in zijn eerste helft – weer een normaal jaar te worden. We konden onder goede omstandigheden zaaien, en dat is een meevaller. We mogen dus hopen op een correct, misschien zelfs zeer goed, rendement.

Wat de prijzen betreft: eind 2023 – begin 2024 bereikte de suikerprijs ongekende hoogten, tot wel 850 euro per ton. Helaas hield die situatie niet lang stand. In één jaar tijd is de prijs met meer dan 350 euro per ton gedaald. De toekomst blijft onzeker. Voor de komende campagnes zou de vraag opnieuw groter kunnen zijn dan het aanbod, waardoor de prijs zou kunnen stijgen. Maar de huidige geopolitieke situatie – met een Amerikaanse president die het mondiale evenwicht danig door elkaar schudt – dwingt ons tot voorzichtigheid: niemand weet wat de toekomst zal brengen. Bovendien is suiker een beursgenoteerd product, waardoor we nooit veilig zijn voor speculatie, zowel positief als negatief.

In Europa hebben de meeste grote suikergroepen (Südzucker, Nordzucker, Cosun...) beslist om het areaal suikerbieten terug te schroeven, zodat ze enkel produceren voor de Europese consumptie en niet langer voor export. Alleen Frankrijk (Tereos en Cristal Union) heeft zijn oppervlaktes niet verminderd. Persoonlijk denk ik dat wij er goed aan hebben gedaan wél te krimpen, zodat we de situatie van 2017-2019 vermijden en een rendabele prijs voor de biet kunnen behouden.

Wat de TS betreft, hebben we eindelijk het interprofessioneel akkoord voor de campagne 2025-2026 ondertekend. We moesten de bepaling behouden die een deel van de bietenprijs koppelt aan de export. Maar we hebben er een clausule aan toegevoegd: indien de mededingingsautoriteit die bepaling (of andere) niet conform zou achten, zijn wij er niet aan gebonden. Alle details hierover vind je verderop in deze editie.

In juni vinden verkiezingen plaats binnen onze verenigingen. Aarzel niet om je kandidaat te stellen, zodat alle regio's zo goed mogelijk vertegenwoordigd blijven.

Ik wens iedereen een goede bietencampagne toe.

Vincent Demanet
Voorzitter Fédé-RT

In 't kort

Südzucker stelt een dividend van €0,20 per aandeel voor. Südzucker kondigde voor het boekjaar 2024/25, dat op 28 februari 2025 werd afgesloten, een EBITDA (Winst vóór rente, belastingen, afschrijvingen en waardeverminderingen) aan van 715 miljoen euro. Voor 2025/26 verwacht het bedrijf een teleurstellend eerste kwartaal, met een daling van de groepsomzet en een EBITDA tussen 525 en 675 miljoen euro. Het voorgestelde dividend bedraagt €0,20 per aandeel, aanzienlijk minder dan de €0,90 van vorig jaar.

De Europese confiserie-sector (CABISCO) roept politieke besluitvormers op om het EU-MERCOSUR-akkoord af te ronden, bepalingen te implementeren die suikerimport vergemakkelijken en de volledige liberalisering van de handel met Oekraïne te herstellen.

Dit gebeurde tijdens een bijeenkomst van de wereldwijde snoepindustrie in Keulen in februari. Hun standpunt staat haaks op dat van de Europese suikerproducenten.

Het zaaien van bieten is in Rusland vroeg begonnen en het ministerie van Landbouw verwacht dit jaar een lichte toename van het bietenareaal. Ondanks een lagere suikerproductie in 2024/25 beschikt Rusland over aanzienlijke voorraden en dus exportpotentieel. Volgens AgrolInvestor zou het land tussen 0,6 en 1 miljoen ton suiker kunnen exporteren in 2025/26.

Komt er een beperking op Oekraïense suikerimport? Europese boeren pleiten voor de herinvoering van een importquotum vanaf juli 2024, dat voorlopig werd vastgesteld op 262.650 ton voor één jaar. Er lopen onderhandelingen over een nieuw quotum vanaf juli 2025. In een interview met AFP op 28 maart 2025 liet Europees landbouwcommissaris Christophe Hansen weten het quotum voor Oekraïense suiker aanzienlijk te willen verlagen voor het volgende seizoen. Hij wil zich ook buigen over andere importstromen uit Oekraïne, zoals granen.

India wil tegen 2026 20% ethanol mengen in benzine om luchtvervuiling en afhankelijkheid van olie- en gasimport te verminderen. Volgens de Indische denktank CTESP kan dit streven echter nefast zijn voor het klimaat: ethanolproductie uit suikerriet en maïs vergt immers veel landbouwgrond en water, met een mogelijk groter negatief klimaateffect dan de uitstoot van fossiele brandstoffen.

De Indiase overheid heeft beloofd de 30 gesloten suikerfabrieken in de staat Bihar nieuw leven in te blazen. Deze regio was ooit goed voor meer dan 30% van de nationale suikerproductie, maar dit aandeel daalde onder het vorige bestuur tot minder dan 6%, aldus het platform Tridge.

Participatie: wat nu?

Joseph Cleiren, voorzitter van de CBB

De recente vrijhandelsakkoorden, waaronder dat met Mercosur, bevestigen een pijnlijke realiteit: onze beleidsmakers – op enkele uitzonderingen na – beschouwen de landbouw niet langer als een prioriteit. Hun voornaamste doel lijkt het stimuleren van industriële export (zoals auto's, IT, enz.) om jobs in die sectoren te behouden, ten koste van onze landbouwactiviteiten.

Vandaag tellen de meeste suikerfabrieken in de 27 EU-lidstaten landbouwers onder hun aandeelhouders. Grote groepen zoals Südzucker, Nordzucker, Cristal Union, Tereos, Cosun of Agrana zijn daar het bewijs van. Samen zijn ze goed voor 85% van de Europese suikerfabrieken. Toch zijn landbouwers slechts in 55 fabrieken daadwerkelijk aandeelhouder. Heel wat fabrieken, zoals Saint-Louis Sucre, maken deel uit van die groepen zonder dat landbouwers participeren in het moederbedrijf.

In deze geglobaliseerde markt – met steeds meer handelsakkoorden (Mercosur, Canada, Mexico...) – is het essentieel om verwerkte producten (zoals snoep, siropen...) te kunnen exporteren. Maar daarvoor moet soms ook goedkopere suiker ingevoerd worden. De politiek moedigt die wereldhandel ruim aan, en heeft weinig oog voor de productieomstandigheden op meer dan 10.000 kilometer van hier. Het resultaat? Oneerlijke concurrentie die onze positie verzwakt.

Ons electorale gewicht slinkt, net als de publieke investeringen in de landbouw (minder infrastructuur, minder steun...). In zo'n context is het aan ons, landbouwers, om zélf te investeren in onze verwerkingsinfrastructuur – net zoals we dat al doen in ons machinepark of onze gronden. Want als wij het niet doen, wie dan wel?

De bietensector veiligstellen, betekent onvermijdelijk dat we sterker betrokken moeten zijn bij onze fabrieken. En dat begint bij duidelijke, transparante en regelmatige informatie over de mogelijkheden om mee te investeren in het aandeelhouderschap. Als we op tijd op de hoogte zijn, kunnen we ons voorbereiden, de investeringsopties afwegen, ons organiseren en écht wegen op de strategische keuzes.

De participatie van planters, die in 1991-1992 werd gelanceerd aan 0,5 €/ton, heeft meer dan 30 jaar lang zijn vruchten afgeworpen. Maar al meer dan vijf jaar gebeurt er collectief niets meer op dat vlak.

Willen we weer impact hebben, de toekomst van onze teelt verzekeren en onze plek in de waardeketen verdienen? Dan is het tijd om die dynamiek nieuw leven in te blazen. Want als wij het niet doen, zal niemand het voor ons doen. En wat we vandaag verworven hebben, zou snel verloren kunnen gaan.

Xpro™

Hogere opbrengsten met een fungicide op basis van Xpro technologie

www.cropsscience.bayer.be

Gedeponeerd handelsmerk Bayer Group. Gebruik gewasbeschermingsmiddelen veilig. Lees vóór gebruik eerst het etiket en de productinformatie. Voor verdere productinformatie met inbegrip van gevaarzinnen en symbolen, raadpleeg www.fytoweb.be.

BAYER

Tiense Suikerraffinaderij: een woelig einde van de campagne en vooruitblik naar 2025

Loïs Penasse

Laatste bijstellingen van het IPA voor het einde van de campagne 2024

Hieronder vindt u de informatie over de onderhandelingen op het einde van de campagne, naar aanleiding van de vertragingen die zich voordeden tijdens de bieten-campagne 2024. Deze aanpassingen hebben onder meer betrekking op de verlenging van de campagne, premies voor het laattijdig laden van bietenhopen en het dubbel afdekken van bietenhopen.

Uitzonderlijke premie voor de verlenging van de campagne

Door de uitzonderlijk lange campagne zal een extra premie van 0,221 €/t bij 17°Z worden uitgekeerd aan alle telers. Deze premie compenseert de laatleveringspremie voor leveringen in februari die meetellen in de berekening van de basisprijs. Deze premie wordt toegekend buiten de all-in prijs.

Vergoeding voor het laattijdig opladen van de bietenhopen

- De vertraging die te wijten is aan hogere opbrengsten (het verschil tussen theoretische en werkelijke opbrengst) wordt geschat op 5,4 dagen. Dit is een inschatting van de TS en kan dus ter discussie staan. Toch willen we in herinnering brengen dat de zaaioomstandigheden in 2024 bijzonder waren: het zaaien begon half april en liep tot ongeveer half juni, wat de voorspellingen moeilijk maakte. We vragen de TS om in de toekomst voorzichtiger te zijn in haar schattingen.
- Om de hogere opbrengsten en technische incidenten tijdens de campagne op te vangen, is de vergoeding voor het laattijdig opladen van bieten-

hopen geplafonneerd op **3% van de basisprijs** voor fabrieksleveringen **vóór 25 december**. Deze vergoeding geldt voor bieten met een vertraging van:

- » 9 dagen in de eerste ronde,
- » 10 dagen in de tweede ronde,
- » 12 dagen in de derde ronde.

Deze termijnen vervangen de oorspronkelijk voorziene 8 dagen in het IPA. De verlenging van de campagne met 5,4 dagen werd afgerond naar 5 dagen en evenredig verdeeld over de verschillende periodes.

- Telers die zelf leveren (axes en faux-axes) krijgen eveneens een vergoeding van 3% van de basisprijs voor bieten geleverd vanaf 20 januari 2025.

Vergoeding voor het dubbel afdekken van bietenhopen

Een vergoeding van **0,40 €/t netto** wordt toegekend aan telers die hun dubbele afdekking hebben aangegeven via het TS-portaal, voor bieten die geleverd worden vanaf **13 januari 2025**. Net zoals bij de premie voor de verlenging van de campagne is deze vergoeding buiten de all-in prijs.

Fout bij betaling eind maart

Eind maart liet de TS via e-mail aan de telers weten dat er een programmeerfout was opgetreden, die leidde tot een verkeerde inhouding op het voorschot van november 2024. Hierbij werden onder meer bedragen met betrekking tot duurzaamheidsmaatregelen onterecht in mindering gebracht. Om dit recht te zetten, zal de **‘vergoeding voor duurzaamheidsmaatregelen’** worden toegevoegd aan de eindbetaling in juni 2025. De TS meldde wel dat telers met liquiditeitsproblemen een voorschot kunnen aanvragen.

Deze mededeling riep reacties op: hoewel fouten kunnen gebeuren, betreuren veel telers de lange regulisatietermijn. In een context van onder druk staande rendabiliteit is stipte betaling cruciaal voor het vertrouwen tussen de partners. Uw syndicaat werd voor een voldongen feit geplaast en betreurt dat de fout niet sneller werd rechtgezet.

Definitieve bietenprijs 2024

De definitieve suikerprijs voor 2024 werd berekend op basis van de price reporting tussen oktober 2024 en februari 2025. Dit vijfmaandelijks gemiddelde laat ons toe om de definitieve all-in bietenprijs bij 17°Z vast te leggen.

Deze prijs, gecombineerd met de lage opbrengsten, maakt dat de TS-bietentelers van 2024 geen goed jaar achter de rug hebben. De all-in prijs voor bieten bij 17°Z komt **rond de 37 €/t** uit.

Nieuwigheden in het IPA 2025

Zoals uitgelegd in de editie van november, wordt de referentieprijs voor suiker gewijzigd in het IPA 2025. Vroeger werd enkel rekening gehouden met de Europese price reporting, maar voortaan zullen ook de termijnmarktprijzen wereldwijd én het aandeel suikerelexport buiten Europa in rekening worden gebracht. Meer info vindt u in de Bietplanter-editie van november, ook online beschikbaar.

In het IPA 2024 was de minimumprijs voor bieten vastgelegd op 35,89 €/t bij 17°Z (of 38 €/t bij 18°Z). Voor 2025 is die verlaagd naar 30 €/t bij 17°Z. Dit is onvoldoende. De eerste voorstellen van de TS lagen zelfs nog lager. Ondanks ons ongenoegen wil de TS dit minimumbedrag niet optrekken.

Tijdens de onderhandelingen ging het ook over de vergoeding voor het laattijdig opladen van bietenhopen aan het einde van de campagne. Tegen dan zijn alle bieten al gerooid en liggen op hoop. De vergoeding is vooral belangrijk aan het begin van de campagne, wanneer gerooide bieten niet direct geleverd worden en hun groei op het veld wordt stopgezet. Aan het einde van het seizoen geldt die logica niet meer.

Daarom werd beslist dat vanaf 25 december, wanneer de laattijdige leverpremies hoger liggen dan de vergoe-

Maand	Price reporting EU (€/t witte suiker)
Oktober 2024	609
November 2024	596
December 2024	570
Januari 2025	554
Februari 2025	535
Gemiddeld	572,80

ding voor het laattijdig opladen van bietenhopen, deze vergoeding niet langer toegekend wordt. In ruil heeft de TS ermee ingestemd een vergoeding voor het dubbel afdekken van bietenhopen van 0,40 €/t toe te kennen, buiten de all-in prijs, op voorwaarde dat de afdekking werd geregistreerd via het portaal.

Belgische Mededingingsautoriteit

Zoals u weet, voert de Belgische Mededingingsautoriteit een onderzoek naar de TS. Afgelopen zomer ontving u allen een vragenlijst en velen van u hebben die ingevuld. CoCo Haspengouw kreeg in de winter bijkomende vragen, waarop we hebben geantwoord.

Momenteel lopen er gesprekken tussen de Belgische Mededingingsautoriteit en de TS. Niemand weet hoe dit zal aflopen. Om ons te beschermen tegen mogelijke contractuele problemen hebben we de TS gevraagd een schriftelijke verklaring te ondertekenen waarin staat dat als een of meerdere clausules van het contract illegaal worden bevonden, telers hier niet aan gebonden zijn.

De TS is akkoord gegaan met deze ondertekening. We houden u op de hoogte van de verdere ontwikkelingen, maar het dossier kan nog maanden, zelfs jaren, aanslepen.

Focus op pulp

Wanneer je het onderwerp ‘pulp’ aansnijdt op een telersvergadering binnen Iscal, dan stijgt het rumoer altijd een beetje. Niet alleen omdat Iscal elk jaar meer en meer pulp naar zijn vergisters brengt, (een onderwerp waar we in dit artikel NIET verder op in zullen gaan...:-)), ook de kwaliteit van de pulp is al jaren een onderwerp van discussie.

Stefaan Van Haecke

Volgens de cijfers van de fabriek zou het aantal klachten in dalende lijn zijn, van een 40-tal tot 24 in campagne 2023/24. De geluiden vanuit het veld zeggen dat het er meer zouden kunnen zijn... Wat er ook van aan is: de kwaliteit van de pulp is, en moet ook in de toekomst, vanuit CoCo-Vlaanderen en vanuit CoCo-Hainaut Iscal een blijvende zorg zijn!!! Een kwaliteitsvolle pulp rechtvaardigt een correcte pulpprijs, en zodoende een betere bietenprijs. (Om alle cijfers in zijn context te plaatsen : gemiddeld gaan er per seizoen meer dan 6.000 vrachten pulp de fabriek uit.) We zijn binnen de CoCo's aan het uitzoeken of, en hoe, we de pulp (en zijn Droge Stof (DS)-percentage) naar een hogere standaard kunnen krijgen. Of dit een werk is voor de CoCo's? Met het eigendomsrecht van de pulp bij de planter, is het duidelijk dat de pulp an sich geen core-business is voor de fabriek. Alhoewel pulp met een hogere droge stof ook de vergisters van de fabriek ten goede zou komen....(een onderwerp waar we in dit artikel NIET verder op in zullen gaan... :-)).

Er wordt vanuit de pulpafnemers al eens de opmerking gemaakt: het aantal klachten die de fabriek binnenkomt rond de pulp kwaliteit, is niet representatief t.o.v. het probleem. Er zouden in het verleden teveel klachten ‘onderweg’ gesneuveld zijn, of niet op een adequate manier mee omgegaan zijn... We leven echter niet in het verleden, maar in het NU. Daarom hebben we met een aantal pulpafnemers (waarvoor dank aan hen) en de fabriek samengezeten, om voor eens en voor altijd een procedure op te stellen over wat men als planter en als fabriek moet doen wanneer men denkt pulp met afwijkende kwaliteit ontvangen te hebben. Het zorgt ervoor dat elke klacht eenzelfde, objectieve weg doorloopt, waarbij iedereen - planter, agronoom, kwaliteitslabo - weet wat hij moet doen. Zo komt er ook voor elke klacht een antwoord of die klacht juist en ontvankelijk is, en eventueel een vergoeding mogelijk is.

Gaan we hiermee rechtstreeks de pulp kwaliteit kunnen verhogen? Niet direct, maar onrechtstreeks wel. We krijgen beide, fabriek en CoCo's, zicht op de grootteorde van het probleem, en kunnen zodoende samen naar oplossingen zorgen. Het zal echter de frustraties voor een deel wegnemen, van de niet gehoorde, of niet correct afgewerkte klachten. Dat we op het einde van de procedure, bij het bepalen van een eventuele compensatie bij slechte pulp, mee aan tafel zitten, is een goed punt. (Buiten voor degene die er effectief zullen zetelen, waaronder ondergetekende, want... voor een veehouder is een compensatie voor slechte pulp nooit groot genoeg... (en ze hebben dan nog eens gelijk ook!)) Reken u echter niet op voorhand rijk: pulp wordt aan de lopende (transport)band geproduceerd: Net voordat uw vracht geladen is, is er een camion vertrokken naar boer X, en net nadat uw vracht geladen is, wordt er al onmiddellijk een vracht geladen die naar boer Z kan gaan... als enkel Y een probleem kent, dan wordt dit een (niet zo'n leuke) discussie...

Procedure: werkwijze bij afwijkende pulpleveringen

Tegen eind april komt het benodigde document op het extranet onder de nieuwe categorie ‘procedures’. Het zal terug te vinden zijn onder het teeltjaar waarin de pulp is geleverd. Wanneer je dus pulp met bewaarproblemen hebt in het voorjaar van 2025, dan komt deze pulp uit het teeltjaar 2024 en moet je op het extranet ook eerst dit teeltjaar aanklikken. Het is essentieel dat éénieder dezelfde werkwijze volgt en hetzelfde klachtenformulier gebruikt.

Er zijn 2 scenario's: je denkt pulp van mindere kwaliteit ontvangen te hebben bij het lossen, of: bij het uitkuilen kom je met slechte pulp te zitten, waarvan je denkt dat de oorzaak bij de fabriek ligt.

Scenario 1: slechte pulp kwaliteit tijdens het lossen

- Staalname:**
Vanaf komend leveringsseizoen zal elke vracht geleverde pulp vergezeld zijn van 2 pulpbonnen. Het is aan de planter om, wanneer hij twijfelt aan de kwaliteit van de pulp, van deze vracht 2 stalen te nemen. Een voor uzelf (diepvriezer), en 1 voor de fabriek. Bij beide stalen steek je één van de pulpbonnen. (Er nog eens foto's van nemen, voor uzelf, kan geen kwaad...)
- Verzending:**
Het monster wordt met de pulpbon erin, meegegeven met de chauffeur, of een chauffeur die een volgende vracht pulp komt leveren. Alle chauffeurs worden opgedragen om die stalen af te geven aan de receptie, bij het inchecken in de fabriek.
- Klachtregistratie:**
U vult als afnemer het klachtenformulier in, die u terug vindt op het extranet. Dit formulier stuurt u door naar alle mailadressen die er op staan! Maar ook naar uw landbouwkundige, en naar ons: cocovlaams@gmail.com
- Terugkoppeling:**
De fabriek verbindt zich om de teler, via mail, de resultaten van de labo-analyse te bezorgen. Als u dit niet objectief zou vinden: u kan uw eigen staal zelf ook ergens laten analyseren...
- Evaluatie:**
Eventuele compensaties/probleemgevallen worden in een commissie besproken. Naast de 2 vertegenwoordigers van de fabriek (Quality en directie), zullen ook wij als planters/afnemers met 2 aanwezig zijn.

Scenario 2: problemen tijdens opslag

- Afspraak maken:**
U neemt per e-mail contact op met uw agronoom om een afspraak te maken en zet de landbouwkundige dienst in cc: agro.fly@iscalsugar.be. De landbouwkundige bevestigt deze afspraak ook per mail.
- Staalname en klachtenformulier:**
Tijdens het bezoek van de agronoom, of zijn vervanger, worden stalen genomen. Één voor uzelf (diepvries of eigen onderzoek labo) en één voor de fabriek. Indien mogelijk wordt er zowel van goede als van slechte pulp stalen genomen. Het klachtenformulier wordt samen met de agronoom ingevuld. U geeft dit klachtenformulier niet gewoon mee, maar stuurt het zeker ook terug op via e-mail naar de adressen op het formulier en naar ons

via cocovlaams@gmail.com. Het vervolg van de procedure is dezelfde zoals beschreven in scenario 1. Merk op dat foto's nemen en de communicatie strikt per e-mail houden voor uzelf en voor ons van groot belang is!

Pulp en zijn prijs

Begin juni is er binnen CoCo-Iscale altijd een discussie omtrent de waarde van de pulpvergoeding, die de pulpprijs vormt en een deel bijdraagt aan de bietenprijs voor de planter. Die uiteindelijke pulpprijs wordt altijd afgezet tegen de voederwaarde en de marktomstandigheden van dat moment. Dit loopt niet altijd van een leien dakje: de fabriek is niet gelukkig dat ze pulp met een hoge waarde in de vergisters moet steken; maar zijn boeren gelukkig dat de fabriek pulp met een hoge (voeder)waarde in hun vergisters steekt? (Een onderwerp waar we in dit artikel NIET verder op in zullen gaan...:-))

Elk seizoen komen er vragen binnen over hoe u als individuele planter uw eigen geleverde pulp in prijs kan controleren. Op het extranet kan u onder afnames (bij mij staat er nu nog ‘ontvoeringen’ maar dat zal een extranet zijn die nog wat moet ‘bijgewerkt’ worden (een onderwerp waar we in dit artikel NIET verder op in zullen gaan...:-))) zien hoeveel pulp u ontvangen heeft en aan welke percentage DS. Om uw eigen pulpprijs te berekenen moet u rekening houden met 2 factoren die uw kostprijs, naast de vervoerskosten, bepalen. Zowel de perskosten, als de pulpkost an sich, zijn afhankelijk van het DS-percentage.

Perskosten: de perskosten worden berekend op basis van het gehalte droge stof:
4,71 €/ton voor DS = 22,00 %. De kosten stijgen met 0,01 € per 0,05 % DS
Voorbeeld: pulp aan 22,40 DS = 4,71 + ((22,40-22)/0.05) * 0.01) = 4.79 €/ton
4,18 €/ton voor DS ≥ 21,00 % en < 22,00 %.

De prijs van perspulp wordt als volgt bepaald:
Prijs product: pulpvergoeding * verhouding van uw DS-gehalte/merggehalte bieten afgelopen 3 jaar
De pulpvergoeding bedroeg afgelopen seizoen 7,5 €/ton bieten en het merggehalte 45,80.
Voorbeeld: pulp 22,40% DS: 7,5 * (22,40/45,80)*10 = 36,68, voeg hierbij nog de bovenvermelde perskosten: + 4,79 = 41,47 €/ton.
Voor de prijs bij u op het erf moet u nog 5,75 € vervoerskosten toevoegen.

KONINKLIJK BELGISCH INSTITUUT TOT VERBETERING VAN DE BIET VZW
Molenstraat 45, B-3300 Tienen — info@kbivb.be — www.irbab-kbivb.be

De suikerbiet en haar teelttechniek

PVBC - PROGRAMMA VOORLICHTING BIET & CICHOREI, IN HET KADER VAN DE PRAKTIJKCENTRA.

Insect' Memo 2025

Bodeminsecten

Het seizoen 2024 werd gekenmerkt door een hoge druk van bodemplagen. Aangezien we niet weten wat 2025 zal brengen, vindt u in het eerste deel van dit artikel een overzicht van de belangrijkste bodemplagen. In het tweede deel vindt u alle adviezen met betrekking tot het vergelingsvirus.

Wat de bodemplagen betreft, worden eerst de belangrijkste plagen aangehaald, en wordt er afgesloten met de plagen die zelden problemen veroorzaken.

Slakken

Een van de gevaarlijkste plagen is zonder twijfel de naaktslak. Als ze in grote aantallen aanwezig is en de omstandigheden gunstig zijn, kan ze het aantal bieten op uw percelen sterk verminderen en het rendement ernstig beïnvloeden. Met name in de eerste groeistadia van de biet zijn slakken bijzonder gevaarlijk. De schade moet in de gaten worden gehouden tot het vierbladstadium, omdat slakken tot op dat moment in staat zijn het jonge plantje volledig op te eten. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen grote tuinslakken en kleine grijze slakken.

Wat zijn de gunstige omstandigheden?

De factoren die het verschijnen van slakken op percelen bevorderen, zijn talrijk. Slakken hebben namelijk het vermogen om een grote verscheidenheid aan omgevingen te koloniseren en kunnen dus in het hele bietenregio voorkomen.

Toch kan de aanwezigheid van bepaalde elementen de slakken-

Figuur 1 : Naaktslak op een bietenplantje.

aantastingen aanzienlijk bevorderen, zoals: de aanwezigheid van houtkanten, hagen, begroeide perceelranden of andere zones met een weelderigere vegetatie. Deze elementen bieden slakken bescherming tegen droge periodes, waardoor ze in staat zijn om uw percelen te koloniseren zodra de omstandigheden vochtiger worden.

Vanuit landbouwkundig oogpunt kunnen bepaalde landbouwpraktijken het risico op aantasting verhogen of verlagen. Een verminderde bodembewerking, bijvoorbeeld, vergroot het aantal schuilplaatsen voor slakken, wat de druk op het gewas kan verhogen. Bovendien leggen slakken hun eitjes in de bodem, en doordat er bij niet-ploegen minder bodemverstoring is, kunnen de jonge slakken zich sneller ontwikkelen.

Hoe bestrijd je slakken?

Om slakken doeltreffend te bestrijden, is het essentieel om het perceel goed te monitoren. Hiervoor is het gebruik van vallen, naast de observatie van de jonge plantjes, onmisbaar. Het vangen van slakken gebeurt met behulp van 4 platen of 4 plasticen vierkanten van 50 cm² die willekeurig in het veld worden geplaatst. Onder deze vallen is het belangrijk om de grond goed nat te maken en enkele slakkenkorrels te strooien.

Daarna volstaat het om 24 tot 48 uur te wachten en vervolgens het aantal dode slakken onder de 4 vallen te tellen: als het aantal slakken meer dan 3 bedraagt én er schade wordt vastgesteld, moet men waakzaam zijn. In geval van schade, dient er behandeld te worden (op basis van metaldehyde of ijzerfosfaat lokkorrels).

Opgelet: slakkenbestrijdingsmiddelen zijn zeer gevoelig voor neerslag. Bij meer dan 30 mm regen wordt een nieuwe toepassing aangeraden.

Bietenkever

De bietenkever is een zeer klein kevertje van 1 tot 2 mm dat grote problemen kan veroorzaken in bieten, vooral in de vroege groeistadia.

Dit insect is in de bieten schadelijk tot het vierbladstadium. Na dit stadium worden de verwondingen die het veroorzaakt grotendeels gecompenseerd door de groei van de suikerbiet.

Wat zijn hun gunstige omstandigheden voor bietenkevers?

De bietenkever is een insect waarvan de aanwezigheid bevordert wordt door een hoge luchtvochtigheid (boven de 80%) en een hoge temperatuur (boven de 15 °C). Bij deze omstandigheden bereiken de vluchten bietenkevers hun hoogtepunt.

Figuur 2: Bietenkever die een vraatplek veroorzaakt op een bietenstengeltje.

De aanwezigheid van de bietenkever wordt ook, en vooral, gestimuleerd door een korte rotatie (biet na biet), aangezien dit insect zijn volledige levenscyclus voltooit op bietenresten en op kiemende bieten.

Daarnaast is de bietenkever ook een plaag van spinazie, en kan zich dus tijdens die teelt sterk vermenigvuldigen.

Hoe kun je de bietenkevers bestrijden?

De zaadbehandeling FORCE 10 (10g/U tefluthrin) biedt uitstekende bescherming voor de jonge plant tegen ondergrondse aanvallen, maar beschermt niet de bovengrondse delen van de plant.

Er bestaat geen drempel voor de behandeling van deze plaag tijdens bij bladaantasting. Toch moet je voorkomen dat de bietenkever zich te sterk ontwikkelt. Om een beter idee te krijgen wanneer en hoe je je gewas het best behandelt, is het belangrijk om je percelen goed te observeren. Door onze nieuwsbrief te volgen blijft u ook op de hoogte van de behandeladviezen wanneer er een te hoge druk van deze plaag optreedt.

Het is belangrijk op te merken dat de enige effectieve behandeling tegen de bietenkever de bespuiting met een insecticide op basis van pyrethroiden is (bijvoorbeeld Karaté Zéon). Het type insecticide is belangrijk, omdat niet alle pyrethroiden even effectief zijn tegen dit plaagorganisme.

Ritnaalden en emelten

Deze twee plagen kunnen aanzienlijke verliezen aan plantjes veroorzaken in sterk geïnfecteerde percelen, hoewel ze gemakkelijk te vermijden zijn. Deze twee plagen zijn gevaarlijk tot het stadium van 4-6 bladeren. Ze vreten vooral de wortels van de plantjes aan, die op dit stadium nog zeer kwetsbaar zijn maar emelten vreten ook aan de bladeren.

Figuur 3 & 4 :
Links : Emelten en hun typisch schadebeeld.
Rechts : Larven van ritnaalden.

Wat zijn hun gunstige omstandigheden?

Deze plagen komen alleen voor in zeer specifieke gevallen van rotatie. Ze worden voornamelijk aangetroffen bij het planten van bieten na een gescheurd weiland. Emelten kunnen ook worden waargenomen na bepaalde langdurige tussenteelten. In het geval van de ritnaalden, hebben ook andere gewassen in de rotatie een impact: maïs, aardappelen, enz., bevorderen hun ontwikkeling.

Figuur 5 : Schade veroorzaakt door ritnaalden (zwarte vraatwonde op de wortel).

Deze insecten zijn ook zeer gevoelig voor hoge vochtigheid en vrij warme temperaturen, die hun activiteit verhogen.

Besmetting verminderen

Tegen deze plagen bestaat de bestrijding voornamelijk uit het omhullen van zaad met een insecticide op basis van tefluthrine (Force). Een bereedeneerde vruchtrotatie kan ook de druk aanzienlijk verminderen. Als deze oplossingen niet voldoende zijn, kan het gebruik van microgranulaten met tefluthrine bij het zaaien worden overwogen.

Aardvlooiën

De aardvlo is een metallic-blauwe kever die aanwezig kan zijn in suikerbietpercelen. Soms kan hij in vrij grote aantallen verschijnen en schade veroorzaken. De schade die hij veroorzaakt kan de opname van herbiciden vergemakkelijken met als gevolg fyto-toxiciteit, maar deze schade is slechts zeer zelden schadelijk.

Figuur 6 : Aardvlo aanwezig op biet en zijn schadebeeld (perforaties in het blad).

Wat zijn hun gunstige omstandigheden?

De aardvlo wordt sterk bevorderd door droogte en relatief hoge temperaturen. Bovendien kan de aanwezigheid van andere bietenvelden, vlas of bonen in de nabijheid van het perceel het risico op een hoge druk van aardvlooiën vergroten.

Moet je behandelen tegen de aardvlooiën?

Hoewel een behandeling zelden nodig is, worden er best insecticiden op basis van pyrethroiden gebruikt als het advies van het KBIVB dit aanbeveelt. Dit moet uiteraard zoveel mogelijk worden vermeden, aangezien, zoals verderop vermeld, pyrethroiden niet selectief zijn voor nuttige insecten en de bestrijding van bladluizen

zen daardoor bemoeilijken. Een bespuiting wordt alleen aanbevolen bij ernstige aanvallen, dat wil zeggen wanneer een groot aantal bladeren een hoog aantal vraatwonden vertoont. Laat je niet beïnvloeden door het aantal aardvlooiën.

Andere plagen

Er zijn andere bodemplagen die minder vaak worden aangetroffen, maar het is belangrijk ze te kunnen identificeren. Zo kunnen springstaarten, miljoenpoten, wortelduizendpoten je percelen koloniseren en in sommige gevallen schade veroorzaken.

Springstaarten worden bevorderd door de aanwezigheid van aagras, luzerne, klaver of wikke in de rotatie, evenals door een hoge luchtvochtigheid. De beste bestrijdingsmethode is het aanpassen van de zaaidiepte die niet te uitgesproken mag zijn.

De twee laatste plagen zijn ook gevoelig voor de zaaidiepte, maar geven daarentegen de voorkeur aan diep zaaien. Bovendien worden ze bevorderd door een hoge hoeveelheid organisch materiaal en door een hoge luchtvochtigheid.

Voor sommige van deze plagen is de risicoperiode uiteraard voorbij op het moment dat je deze regels leest. Maar misschien komen ze volgende jaar van pas! Voor deze plagen volg je best over het algemeen de waarschuwingen van het KBIVB voordat je ingrijpt.

Figuur 7 : Aanval van miljoenpoten die door de vochtigheid aan het oppervlak uit de grond komen.

Groene bladluizen en vergelingsziekte

Zoals u zich ongetwijfeld nog kan herinneren was het jaar 2024 een zeer vochtig jaar. Dit heeft zijn deel aan nadelen met zich meegebracht, maar ook enkele positieve punten, vooral wat betreft de bladluizen en virale vergeling. Het voorjaar was immers vochtig en winderig, wat zeer ongunstig was voor de vluchten en de ontwikkeling van de bladluizen. Daarom werden er in 2024 weinig bladluizen en vergelingsziekte waargenomen. Dit is dan ook een positief punt dat we uit dit zeer natte jaar kunnen halen. Niettemin, aangezien we niet weten wat 2025 zal brengen, vindt u in dit artikel onze aanbevelingen voor dit jaar en ons lopend onderzoek naar de bestrijding van vergelingsziekte.

Een korte herinnering

Vergelingsziekte wordt veroorzaakt door verschillende virussen. Deze virussen worden overgedragen door bladluizen (=vectoren), waarvan de belangrijkste in de suikerbietenteelt de groene bladluis *Myzus persicae* is. Dit is een zeer goede vector voor alle vergelingsziektevirussen. De zwarte bladluis (*Aphis fabae*) daarentegen is een slechte vector van de virussen en brengt alleen BYV (Beet Yellowing Virus) over. Het grootste probleem is niet de bladluis zelf, maar de virussen die ze bij zich draagt.

Op dit moment is de enige manier om de verspreiding van deze virussen in te perken het bestrijden van de groene bladluis. De eliminatie van de vector vermindert de verspreiding van de virussen. De ontwikkeling van tolerante of resistente bietenvariëteiten zal echter een directe impact hebben op de virussen en/of opbrengstverliezen. De echte uitdaging voor veredelaars is om bietenvariëteiten te ontwikkelen die tolerant/resistent zijn tegen verschillende virussen en niet slechts tegen één virus, zoals het geval is bij andere gewassen.

Figuur 8 : Groene ongevleugelde bladluizen op een bietenblad.

Hoe verspreidt het virus zich binnen het perceel?

Laten we eens kort kijken welke weg het virus aflegt om te begrijpen hoe de infectie plaatsvindt. Vergelingsziektevirussen overwinteren in waardplanten. Dit kunnen opslag van bieten, onkruiden, groenbemesters, enz. zijn. Het virus wordt dan overgebracht in een bietenperceel door een groene bladluis nadat die zich op deze waardplant gevoed heeft en zo het virus opdraagt,

Figuur 9: Vergelingscirkels veroorzaakt door het virus overgebracht door bladluizen.

uiteindelijk in het perceel terechtkomt. Door zich te voeden met het bietensap injecteert de gevleugelde bladluis het virus in de biet. Deze gevleugelde bladluis zal zich ook voortplanten en op dezelfde biet niet gevleugelde bladluizen neerzetten. Deze nakomelingen worden zonder het virus geboren, maar door zich te voeden op de virusdragende suikerbiet, zal de ongevleugelde bladluis het virus verwerven. Vervolgens, door van plant naar plant te bewegen of door gevleugelde vormen te genereren die het virus eveneens zullen verwerven, verspreidt het virus zich over het hele perceel. Kenmerkende symptomen voor vergelingsziekte zijn te herkennen in de vorm van min of meer uitgebreide gele cirkels in het perceel (Figuur 9).

Wat te doen om de virusbronnen te beperken?

Zoals hierboven vermeld, is een van de belangrijkste reservoirs voor de virale vergeling de hergroei van suikerbieten onder verschillende vormen: hergroei van de restanten van een bietenhoop, hergroei in de volgende teelt (wintergranen) of in de silos voor voederbieten. Uit analyses uitgevoerd in België en in buurlanden blijkt dat de belangrijkste virale reservoirs de hergroei van de bieten zelf zijn. Het is dus van essentieel belang om ze zo snel mogelijk te vernietigen, bij voorkeur voordat de bieten van het volgende jaar opkomen. Dit helpt de viruscyclus te doorbre-

ken. Als er bladluizen aanwezig zijn in de omgeving, maar ze geen virusbron kunnen vinden, zullen ze geen virus overdragen en dus geen schade aan de bieten veroorzaken. Daarom is het belangrijk om de hergroei van bieten van 2024, die nog aanwezig zijn op of langs de rand of in de percelen, zo snel mogelijk te vernietigen (mechanisch of chemisch).

Figuur 10 : Hergroei van suikerbieten in granen.

Voor boeren die Conviso Smart bieten gezaaid hebben, weet dat sulfonylurea's geen effect zullen hebben op de hergroei van deze bieten in de volgteelt. Aan de andere kant kunnen de silo's voor voederbieten ook potentiële reservoirs zijn voor virussen en bladluizen. Het wordt daarom aanbevolen om ze vóór 15 april te verwijderen. Op het moment dat u deze regels leest, is het misschien te laat voor dit jaar, maar denk er volgend jaar aan!

Wat voor druk kunnen we verwachten in 2025?

De vraag is elk jaar hetzelfde en het blijft altijd moeilijk om een definitief antwoord te geven. Sommige modellen die door onze burens zijn ontwikkeld, kunnen ons echter een globaal idee ge-

Tabel 1: Datum van aankomst van bladluizen en procentueel risico op vergelingsziekte (bij afwezigheid van bestrijding) voorspeld door het Engelse (BBRO) en Franse (ITB) model van 2020 tot 2025.

Jaar	Engeland		Frankrijk
	Datum van aankomst van bladluizen	% risico op vergelingsziekte (bij afwezigheid van bestrijding)	Datum van aankomst van bladluizen
2020	24 maart	85	22 april
2021	18 mei	8	15 april
2022	19 april	69	6 mei
2023	22 april	68	2 mei
2024	10 april	83	28 april
2025	12 mei	17	13 mai

ven. Onze Engelse (BBRO) en Franse (ITB) collega's beschikken bijvoorbeeld over een model dat het risico van bladluizen en virale vergeling voor het komende seizoen kan voorspellen op basis van meteorologische gegevens. Deze modellen voorspellen ook de datum waarop de bladluizen in de percelen zouden aankomen. Aangezien deze modellen ontwikkeld zijn door andere landen dan België, is het belangrijk te benadrukken dat hun voorspellingen specifiek zijn voor hun klimaatomstandigheden en dat deze voorspellingen misschien niet volledig kunnen worden overgenomen voor België. Ze bieden echter wel een nuttige referentie. In de toekomst zou er een model beschikbaar moeten zijn voor België. Voor het seizoen 2025 meldt Frankrijk (ITB) de aankomst van bladluizen rond 13 mei. Engeland (BBRO) voorspelt de aankomst van bladluizen op 12 mei (Tabel 1). Als we deze modellen volgen, zou de aankomst van de bladluizen dus relatief laat zijn, wat positief is, aangezien we ons moeten herinneren dat hoe later de infectie optreedt, hoe minder de opbrengst wordt beïnvloed. Dit alles blijft uiteraard voorspelling, de voorjaarsmeteorologie speelt uiteraard ook een grote rol in de ontwikkeling van de bladluizen, zoals we hebben kunnen zien in het voorjaar van 2024. Bovendien, op het moment van het schrijven van deze regels (15 april), zijn de eerste bladluizen al waargenomen en sommige percelen bevinden zich zelfs al op de bladluizendrempel in de eerste gezaaide velden.

Wat zijn de aanbevelingen voor 2025?

Zoals elk jaar raden we je aan om in je eigen percelen waarnemingen te doen om de aanwezigheid van bladluizen te controleren. Alleen dankzij deze waarnemingen kun je bladluizen effectief en duurzaam bestrijden. Om dit te doen, raden we je aan om 40 planten (4*10 planten) op je perceel te observeren. Deze observaties zijn niet gemakkelijk, maar wel noodzakelijk. Tijdens deze observaties is het belangrijk om de 2 zijden van elk bietenblad te controleren en zeker de hartbladeren niet vergeten te

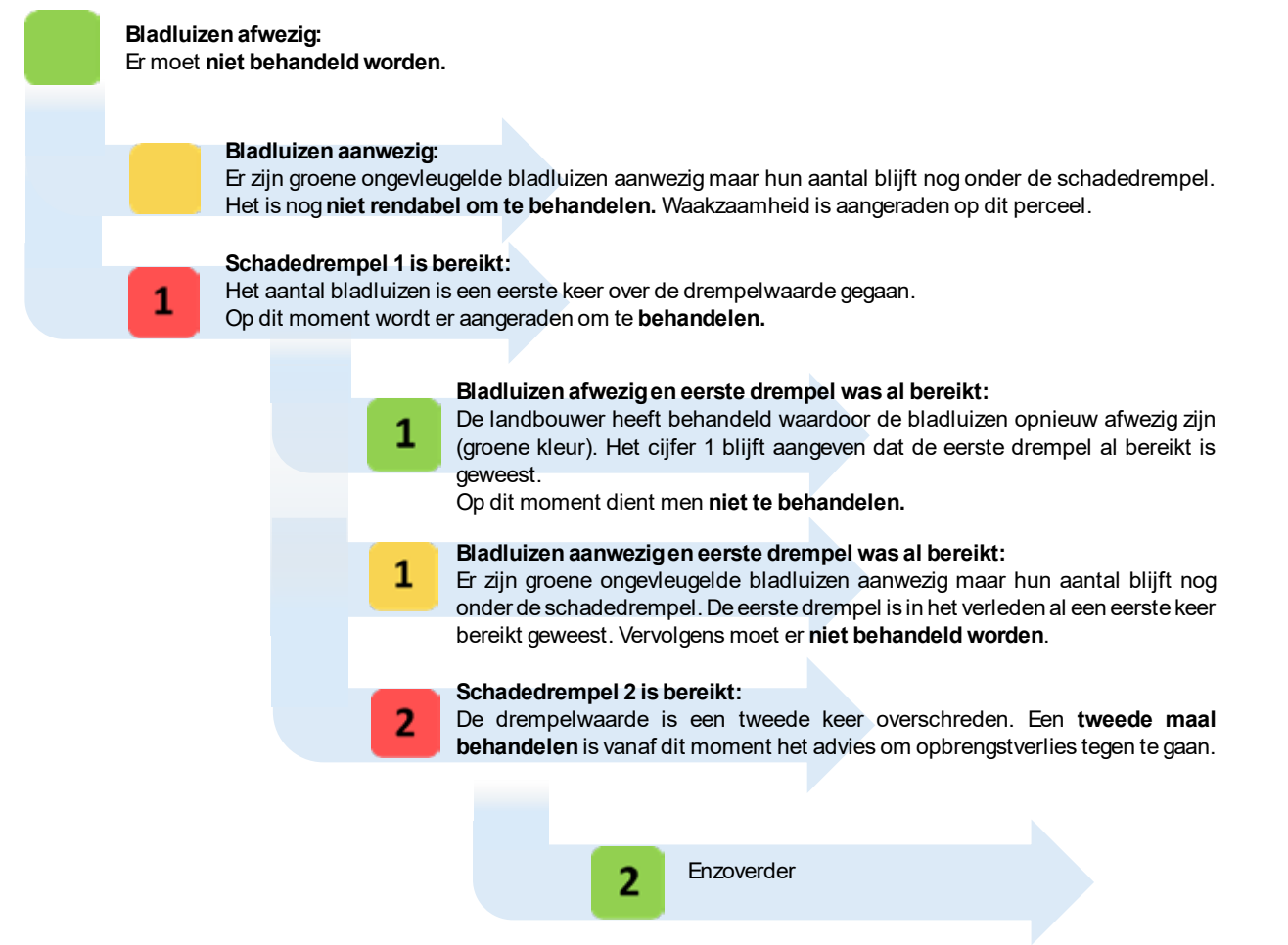
observeren. Als er bladluizen aanwezig zijn, verbergen ze zich vaak in deze kleine blaadjes die nog opgerold zijn (Figuur 11). Het gebruik van een pen, een potlood of iets dergelijks maakt het gemakkelijker om deze blaadjes af te rollen voor een betere observatie.

Wanneer de behandelingsdrempel van 2 ongevleugelde groene bladluizen op 10 planten is bereikt, wordt een behandeling met een insecticide efficiënt op bladluizen aanbevolen. Na deze behandeling raden we aan om de waarnemingen na 10-15 dagen te herhalen (afhankelijk van het gebruikte insecticide en de persistentie ervan) en in te grijpen als de drempel opnieuw wordt bereikt. De periode van waakzaamheid loopt van het kiemlob-tweebladstadium van de bieten tot en met het sluiten van de rijen. Na deze fase ontwikkelt de biet een zogenaamde "ouderdomsresistentie" en zijn de opbrengstverliezen minimaal.

Om u te helpen zal onze waarschuwingdienst ook dit jaar weer operationeel zijn. Hoe werkt het? Dit waarnemingsnetwerk wordt door het KBIVB en talrijke waarnemers onderhouden om

het voorkomen van bladluizen in België in kaart te brengen. Op de KBIVB-website wordt een onlinekaart geplaatst en deze wordt elke donderdag bijgewerkt. Deze kaart toont het risico op bladluizen in real time tijdens de periode van waakzaamheid. Dit maakt het mogelijk om het risico op bladluizen in een bepaalde regio of in de buurt van je perceel in te schatten. Dit betekent echter niet dat als de drempelwaarde wordt bereikt in een perceel in de buurt van je perceel, de drempelwaarde noodzakelijkerwijs ook wordt bereikt in dat van u, en omgekeerd.

De legende van de kaart is dit jaar geoptimaliseerd, zodat u meteen een duidelijk beeld krijgt van de situatie in uw regio. De kleur van de legende geeft het aantal waargenomen ongevleugelde groene bladluizen aan op 40 verspreide planten in het perceel. De groene kleur betekent dat er geen groene bladluizen aanwezig zijn. Geel betekent dat bladluizen aanwezig zijn, maar hun aantal blijft onder de behandelingsdrempel, waardoor een behandeling niet noodzakelijk is. Rood betekent dat het aantal bladluizen de drempel heeft overschreden. In dit geval is een

Figuur 12 : Uitleg van de nieuwe legende van de kaart van de waarschuwingdienst.

insecticidebehandeling nuttig om de schade door de virale infectie te beperken.

Er wordt een cijfer weergegeven vanaf de eerste drempel die wordt bereikt. Dit cijfer zal toenemen wanneer de drempel voor de tweede keer wordt overschreden, enzoverder. Een rode kleur op de kaart zal altijd worden gekoppeld aan een cijfer, omdat rood per definitie aangeeft dat de (volgende) drempel is bereikt. Figuur 12 is een schematische weergave van de theoretische evolutie van de bladluizenpopulatie in een veld en de bijbehorende legende op de kaart.

Welke bladluismiddelen zijn toegestaan in 2025?

Voor het seizoen 2025 zijn er geen wijzigingen te melden wat betreft toegelaten en aanbevolen insecticiden in vergelijking met vorig jaar. Teppeki, het enige doeltreffende bladluisbestrijdingsmiddel dat in België is goedgekeurd, is nog steeds toegelaten voor één toepassing met een dosis van 140 g/ha. Voor Movento/

Batavia is er ook geen verandering, omdat we opnieuw profiteren van een noodtoelating van 120 dagen voor gebruik in 2025 maar dit zal waarschijnlijk het laatste jaar zijn. Gazelle heeft ook voor het tweede opeenvolgende jaar een 120 dagen-toelating gekregen voor suikerbieten (maar niet voor voedergewassen). Tabel 2 geeft een overzicht van de toegelaten en aanbevolen insecticiden (in het groen) voor dit seizoen.

Producten op basis van pyrethroiden en pirimicarb worden niet aanbevolen voor de bestrijding van groene bladluizen, die vectoren zijn van vergelingsziekte. Bladluizen zijn resistent tegen pyrethroiden en gedeeltelijk resistent tegen pirimicarb, de actieve stof in Pirimor. Bovendien zijn producten op basis van pyrethroiden alleen effectief door contactwerking. Het is dus essentieel dat het product het doel raakt om effectief te zijn. Bladluizen worden vaak aangetroffen aan de onderkant van bietenbladeren of in nieuwe hartbladeren die zich nog niet volledig hebben ontwikkeld. Daardoor zal het product in de meeste gevallen de bladluizen niet bestrijden en dus niet effectief zijn. Deze producten

Tabel 2: Insecticiden goedgekeurd voor het seizoen 2025 of noodtoegelating voor de bestrijding van bladluizen in bieten. De kleuren in de kolom "werkzaamheid" geven informatie over de werkzaamheid voor de bladluisbestrijding. De kleurenlegende is: rood = niet werkzaam; oranje = middelmatige werking en groen = werkzaam. Het groene kader toont de 3 aanbevolen insecticiden aan

Commerciële naam	Samenstelling	Insecticiden-familie	Erkend/Toegestaan	Werkzaamheid	Dosis	Toepassingsstadium
Decis EC 2,5,...	25g/l deltaméthrine	Pyrethrioïde	Erkend (alleen suikerbieten)		0,4 l/ha	/
Decis 15 EW,...	15g/l deltaméthrine	Pyrethrioïde	Erkend		0,5 l/ha	Vanaf het begin 2-bladstadium (BBCH11)
Mavrik	240 g/l tau-fluvalinate	Pyréthroïde	Erkend		0,25 l/ha	/
Pirimor	50 % pirimicarb	Carbamaat	Erkend		0,35 kg/ha	/
Teppeki	50% flonicamide	-	Erkend		0,14 kg/ha (1 behandeling)	Vanaf het 2-bladstadium (BBCH12)
Movento/Batavia	100g/l spirotetramat	Ketoenolen	Toegestaan van 01/04/25 tot 29/07/25		0,75 l/ha (2 behandelingen). De aanbevolen dosis is 0,45l/ha.	Vanaf het 2-bladstadium (BBCH12)
Gazelle/Antilop/Insyst	20% acetamiprid	Neonicotinoïden	Toegestaan van 01/04/25 tot 29/07/25 (alleen suikerbieten)		0,25 kg/ha (1 behandeling)	Vanaf BBCH31 (wat overeenkomt met het begin van de rij-sluiting, nadat de bieten 10 bladeren hebben gevormd)

zijn ook niet selectief ten opzichte van nuttige insecten. Deze insecten moeten behouden blijven om bladluizen te kunnen bestrijden. Laten we toch vermelden dat er recent een middel werd toegelaten in de teelt van suikerbieten, namelijk Mavrik. Dit middel heeft een beter profiel ten opzichte van nuttige insecten, maar vanwege de lage werkzaamheid tegen groene bladluizen wordt het niet opgenomen in de lijst van aanbevolen insecticiden.

De aanbevolen producten om de bladluizen te bestrijden wanneer de behandelingsdrempel bereikt werd, zijn:

- **TEPPEKI** op basis van flonicamid (50%). Teppeki is toegelaten in een dosering van **140g/ha voor 1 toepassing** vanaf het 2-bladstadium. De werkzame stof flonicamid heeft een onmiddellijke werking en een opwaartse systemische werking. De bladluizen stoppen met zich te voeden en sterven binnen de 2 à 7 dagen. Het stoppen met voeden betekent ook dat de overdracht van het vergelingsziektevirus wordt gestopt.
- **MOVENTO/BATAVIA** op basis van spirotetramat (100g/l). De toelating die geldt is als volgt: **0,75 l/ha, maximaal 2 toepassingen** met een interval van 14 dagen. De dosering kan worden verlaagd tot 0,45 l/ha met behoud van een goede werkzaamheid

tegen bladluizen. Spirotetramat is een systemisch insecticide dat behoort tot de chemische groep van ketoënolen.

- **GAZELLE/ANTILOP/INSYST op basis van acetamiprid (20%)**. Gazelle is toegelaten in een dosering van **250 g/ha voor 1 toepassing vanaf BBCH 31** (met een driftreducerende techniek van min. 75%). Dit betekent dat het verboden is dit product vóór dit stadium te gebruiken. Het stadium BBCH 31 komt overeen met 10% van de rijsluiting, d.w.z. wanneer de bieten 10 bladeren hebben. Acetamiprid is een systemisch insecticide dat behoort tot de familie van de neonicotinoïden.

Zoals aangegeven in tabel 2, zijn MOVENTO/BATAVIA en GAZELLE/ANTILOP/INSYST producten die tijdelijk zijn toegelaten voor een periode van 120 dagen. Deze twee toelatingen zijn geldig van 01/04/2025 tot 29/07/2025. Na deze periode mogen deze producten niet meer gebruikt worden op bieten. Details van de toelatingen kunnen geraadpleegd worden op Fytoweb.

In termen van selectiviteit voor nuttige organismen zijn Teppeki en Movento selectiever dan Gazelle, dat iets minder selectief is.

Ten slotte, wat het bespuiten betreft, zijn de toepassingsomstandigheden belangrijk om een maximale doeltreffendheid van de producten te garanderen. Het is aan te raden om te spuiten bij een hoge relatieve vochtigheid en met voldoende water. De pro-

Welke natuurlijke vijanden kunnen helpen bladluizen te bestrijden in bietengewassen?

Er zijn verschillende nuttige insecten in een bietenperceel te vinden. Het is goed om te weten dat ze zich niet in elk ontwikkelingsstadium voeden met bladluizen, maar ze spelen wel een essentiële rol bij het reguleren van de bladluispopulatie. Het is dus belangrijk om ze zoveel mogelijk te behouden. Om ze te herkennen, vind je hieronder foto's van de belangrijkste nuttige insecten in hun verschillende ontwikkelingsstadia.

AdultPopLarveEieren

Lieveheersbeestje

AdultPopLarveEi

Zweflvlieg

AdultLarveEi

Gaasvlieg

Geparasiteerde bladluis

Deze gouden of zilverachtige bladluis is geparasiteerd door een parasitoïde. Een parasitoïde legt een eitje in de bladluis. De larve ontwikkelt zich in de bladluis tot een nieuwe parasitoïde waarbij de bladluis wordt gedood. De parasitoïde komt uit de bladluis en de cyclus herhaalt zich.

ducten hebben een systemische werking. Daardoor is het noodzakelijk om een goede bladopname van de producten te verzekeren. Behandelen bij een hoge relatieve vochtigheid zorgt ervoor dat het product wordt opgenomen, omdat de huidmondjes van de bladeren open staan.

Aan de andere kant hebben we de afgelopen jaren gemerkt dat Movento minder effectief is bij warm en droog weer. Gebruik in dat geval een ander product. Tot slot kunnen de drie aanbevolen producten worden gemengd met herbiciden, in welk geval het insecticide kan profiteren van het effect van de olie of uitvloeier in je onkruidbestrijdingsmix. Dus als er een insecticide gebruikt moet worden en ook een onkruidbestrijding moet uitgevoerd worden, raden we je aan om ze te mengen.

Wat zijn de alternatieven voor de toekomst?

Er wordt al enkele jaren intensief onderzoek gedaan naar virale vergeling. Dat vergt tijd, en tot op heden bestaat dé oplossing nog niet. Maar waarschijnlijk zal er nooit één enkele oplossing zijn. Zoals al vaak werd gezegd, zal het waarschijnlijk gaan om een combinatie van verschillende strategieën.

In dat kader werkte het KBIVB aan het project Virobett in samenwerking met het CRA-W (een project gefinancierd door het Waalse Gewest in het kader van het Waals Relance plan). Dit project liep van januari 2022 tot december 2024. Een volledig artikel met de resultaten van dit project zal in een volgende editie van De Bietplanter verschijnen.

Hieronder vindt u echter een samenvatting van de onderzochte pistes. Het KBIVB werkt ook aan andere projecten, waaronder het project VirBiCon, in samenwerking met ILVO en KU Leuven (VLAIO-project).

Binnen het Virobett-project werden verschillende oplossingen onderzocht, voornamelijk: biocontroleproducten, gezelschapsplanten en rastolerantie. Het laatste jaar van het project had als doel om deze maatregelen te combineren. De Vlaamse tegenhanger VirBiCon plaatste de focus op de overwintering van het virus en alternatieve bestrijdingsmethoden van de bladluizen.

Biocontroleproducten

Verschiede biologische bestrijdingsmiddelen zijn getest, eerst in het laboratorium om de meest veelbelovende middelen te identificeren en vervolgens op het veld voor deze laatste. De producten zijn op dezelfde manier getest als klassieke insecticiden. De op het veld geteste producten waren op basis van Azadirachtine A, maltodextrine, paraffineolie of brandnetelgier. Helaas toonde geen van deze producten enige werkzaamheid op het veld. Sommige hebben echter een contactwerking, en we weten

dat het met een klassieke bespuiting erg moeilijk is om rechtstreeks de bladluis te raken, dat zich vaak aan de onderzijde van het blad of in het hart van de biet bevindt.

Gezelschapsplanten

Tot op heden is het gebruik van gezelschapsplanten de meest veelbelovende maatregel, of althans degene die de beste resultaten heeft opgeleverd op het vlak van vermindering van bladluizen en virale vergeling. De gezelschapsplant die werd getest in het kader van het Virobett-project is zomergerst. In totaal werden er over drie jaar 15 proeven uitgevoerd. Het werkingsmechanisme is nog niet precies bekend. De gerst zou een camouflage-effect kunnen hebben, een visuele of olfactorische verstoring veroorzaken of als fysieke barrière fungeren.

Figuur 12: De combinatie van bieten met gerst. De gerst wordt gezaaid met een dichtheid van 60 kg/ha.

Ter herinnering: het inzaaien van deze combinatie gebeurt door op dezelfde dag zomergerst en de bieten te zaaien zodat bieten rechtstreeks in het gerstbed gezaaid worden. Vervolgens wordt de gerst vernietigd – chemisch en/of mechanisch – uiterlijk op het moment dat de bieten zes bladeren hebben, en vooral voordat de gerst te sterk ontwikkeld is.

Interessante resultaten werden waargenomen tijdens de drie proefjaren, met de meest uitgesproken effecten in 2022, een jaar met hoge bladluisdruk en sterke aanwezigheid van virale vergeling. In 2023 en 2024 was de druk lager, maar toch werd telkens een significante vermindering van het aantal bladluizen vastgesteld.

Toch werden in sommige proeven (5 van de 15) significante opbrengstverliezen vastgesteld als gevolg van concurrentie tussen de bieten en de gerst. Dit betekent echter ook dat er in 10 van de 15 proeven geen enkel opbrengstverlies werd vastgesteld.

Voor de toekomst is het doel om het beheer van deze combinatie te optimaliseren om zo het juiste compromis te vinden tussen het effect op virale vergeling en de opbrengst, waarbij het natuurlijk de bedoeling is om geen opbrengstverlies te lijden. Verder moet ook worden onderzocht in hoeverre deze combinatie het gebruik van insecticiden kan verminderen in jaren met hoge bladluisdruk. Vanuit economisch oogpunt wordt deze combinatie rendabel wanneer ze toelaat om 2 à 3 insecticiden te besparen zonder opbrengstverlies door concurrentie.

Figuur 13: Proef aangelegd in Vellereille-les-Brayeux in 2022. De combinatie bieten-gerst bevindt zich links op het perceel en de bieten alleen rechts. A: Foto van 3 mei. B: Foto van 12 oktober.

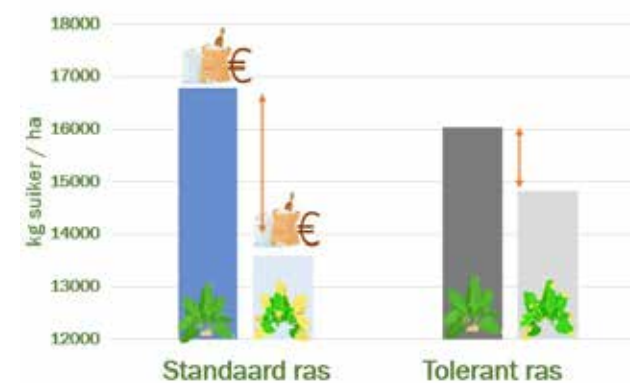
Rastolerantie

Rastolerantie wordt eveneens uitgebreid bestudeerd, ook buiten het Virobett-project. Elk jaar wordt een brede waaier aan rassen getest op hun tolerantie tegenover de belangrijkste virussen die verantwoordelijk zijn voor virale vergeling.

In 2024, en voor het eerst, toonde een tolerant kandidaas een hogere opbrengst dan een niet-tolerant (commercieel) ras onder geïnfecteerde omstandigheden. Het opbrengstpotentieel van dit "tolerante" ras is echter in niet-geïnfecteerde omstandigheden nog steeds lager dan dat van de momenteel beschikbare rassen. Deze tolerantie moet bovendien nog worden bevestigd, want de resultaten van rassenproeven onder virale vergeling zijn erg wisselvallig van jaar tot jaar en van proef tot proef.

Daarnaast werd binnen het Virobett-project ook een afwisseling per rij getest tussen een commercieel (niet-tolerant) ras en een tolerant kandidaas, om na te gaan of het mogelijk was om de uitbreiding van vergelingshaarden te beperken of af te remmen, maar dit bleek niet het geval te zijn.

Kortom, er is vooruitgang op het vlak van rastolerantie, maar we zullen nog even geduld moeten hebben voordat echt tolerante rassen met een voldoende hoog opbrengstpotentieel kunnen worden ingezaaid.

Figuur 14: Vergelijking van de suikeropbrengst (kg/ha) van een standaard ras en een tolerant ras zonder en met vergelingsziekte.

Voor meer informatie over het Virobett-project zal binnenkort een artikel verschijnen met de volledige resultaten in een volgende editie van de Bietplanter.

Heeft u tijdens het seizoen vragen? Aarzel dan zeker niet om contact met ons op te nemen. U vindt al onze contactgegevens op onze website: www.irbab-kbivb.be/kbivb/onze-mensen/

Te onthouden voor dit seizoen:

- Volg de waarschuwingdienst en doe zelf wekelijks waarnemingen.
- Als de drempel van 2 ongeveugelde groene bladluizen is bereikt, behandelen met TEPPEKI, MOVENTO/BATAVIA of GAZELLE/ANTILOP/INSYST (alleen vanaf BBCH31 voor deze laatste).
- Pyrethroiden en Pirimor worden niet aanbevolen voor de bestrijding van groene bladluizen.

Sommige resultaten die in dit artikel worden gepresenteerd zijn afkomstig van het Virobett-project.

Marc Alliet, een landbouwer met een hart voor bieten en duurzaamheid

Marc Alliet (55) runt samen met zijn vrouw en zoon een landbouwbedrijf in de streek rond Aat, in Henegouwen. Hij is een gepassioneerde landbouwer die overtuigd is van het belang van de teelt van suikerbieten. Op zijn gemengd familiebedrijf deelt hij zijn ervaringen, uitdagingen en zijn visie op de toekomst van de bietensector.

Loïs Penasse

Biografie

Marc Alliet (55 jaar) is landbouwer in Ath, Henegouwen. Op zijn familiaal gemengd bedrijf, dat hij runt met zijn echtgenote en zoon, combineert hij geautomatiseerde melkveehouderij met akkerbouw. Hij is overtuigd van het belang van de teelt van suikerbieten en besteedt er zo'n 30 hectare aan, in rotatie met aardappelen, granen, maïs en groenten. Duurzaamheid is voor hem belangrijk: al meer dan tien jaar past hij niet-kerende bodembewerking toe en test hij technieken zoals groenbedekkers en mechanische onkruidbestrijding. Als pragmatische en geëngageerde landbouwer pleit hij voor meer waardering van het vak en een eerlijke samenwerking tussen telers en suikerfabrieken.

Een gemengd bedrijf en een passie voor suikerbieten

Kunt u uw bedrijf kort voorstellen?

Ons bedrijf draait rond twee hoofdtakken: melkvee – volledig gerobotiseerd – en akkerbouw. We telen suikerbieten, granen, aardappelen, maïs en groenten zoals spinazie en prinsessenbonen. Door te diversifiëren kunnen we de risico's beter spreiden en zorgen we voor meer financiële stabiliteit.

Hoelang teelt u al suikerbieten en welke plaats nemen ze in binnen uw rotatie?

Suikerbieten maken al altijd deel uit van ons teeltplan. Ik geloof in deze teelt, ook al is ze soms maar net rendabel of zelfs verlieslatend. Momenteel beslaan de bieten ongeveer 30 hectare, maar dat oppervlak schommelt van jaar tot jaar, afhankelijk van de economische situatie en regelgeving. Het is een teelt die historisch in onze regio verankerd zit, en ik blijf ervan overtuigd dat ze essentieel is voor een sterke en diverse landbouw.

Technische en economische uitdagingen

Wat zijn de grootste uitdagingen als bietenteler?

De productiekosten blijven stijgen – voor meststoffen, brandstof en gewasbescherming. We moeten onze werkwijze constant bijsturen om rendabel te blijven. En het klimaat speelt ook steeds meer op: extreme weersomstandigheden maken het moeilijker om goed te plannen. We moeten daarop anticiperen met sterkere rassen.

Gebruikt u innovatieve technieken om uw productie te optimaliseren?

Ik kijk naar alternatieven zoals schoffelen om minder herbiciden te gebruiken, en denk na over het inzetten van lokplanten tegen bladluizen. Maar elke techniek moet geëvalueerd worden op haar effectiviteit en toepas-

baarheid binnen ons bedrijf. We hebben ook geëxperimenteerd met groenbedekkers om de bodemstructuur te verbeteren en erosie te beperken. Die aanpak vraagt tijd en testen, maar is cruciaal om de vruchtbaarheid van onze gronden te behouden.

Een pragmatische kijk op duurzaamheid

Welke duurzame praktijken past u toe?

Ik ploeg al tien jaar niet meer. Dat helpt de bodemstructuur te behouden en erosie te beperken. Ik sta open voor nieuwe initiatieven, maar sommige maatregelen, zoals bloemenstroken, moeten hun economische en agronomische meerwaarde nog bewijzen. Duurzaamheid mag niet ten koste gaan van de rendabiliteit.

Wat vindt u van initiatieven die duurzame praktijken aanmoedigen?

Ze zijn interessant, maar moeten afgestemd zijn op de praktijk. Je kunt geen algemene regels opleggen zonder rekening te houden met de verscheidenheid van bedrijven. Het beste is om aanpasbare oplossingen te bieden, mét een reële return voor de boer. Denk bijvoorbeeld aan het aanplanten van hagen of maatregelen voor biodiversiteit – dat kan zeker, als het ook financieel ondersteund wordt of resulteert in een betere productprijs.

Samenwerking en de toekomst van de sector

Hoe kijkt u naar de relatie tussen telers en suikerfabrieken?

Er moet een evenwicht zijn. De fabrieken investeren in hun infrastructuur en verduurzaming, wij moeten zorgen voor kwaliteit. We zijn van elkaar afhankelijk: zonder telers geen suiker, zonder fabriek geen afzet. Samenwerking is dus essentieel.

Hoe ziet u de toekomst van de bietenteelt in België?

Het is een teelt met een lange geschiedenis, en ze heeft zich altijd weten aan te passen. Ondanks de economische en ecologische uitdagingen heeft ze nog een toekomst – op voorwaarde dat alle spelers samenwerken om ze concurrerend en duurzaam te houden. We moeten ons beter organiseren om sterker te staan in onderhandelingen en een eerlijke prijs te krijgen. Ik hoop ook dat onderzoek blijft bijdragen aan ziektebestendigheid en een lagere afhankelijkheid van gewasbescherming.

Met boeren zoals Marc Alliet blijft de suikerbiet een teelt met toekomst: geworteld in traditie, maar klaar voor de uitdagingen van morgen. Het engagement en de veerkracht van producenten zullen doorslaggevend zijn voor het voortbestaan van de sector.

Daling zichtbaar op zowel de wereld- als de Europese markt

Het blijft moeilijk om de impact van de verklaringen van president Trump op de wereldwijde suikermarkt in te schatten. De aankondiging van invoertarieven en de daaropvolgende gedeeltelijke intrekking hebben over het algemeen geleid tot nervositeit op de markten. Ondanks de grote prijsschommelingen van de afgelopen weken heeft suiker zich op de wereldmarkt relatief goed staande gehouden.

Martine Moyart

In de eerste helft van april schommelde de prijs van witte suiker voor de eerste termijn rond de 475 euro per ton. Over het algemeen blijven de prijzen echter dalen als gevolg van de verwachte stijging van de wereldproductie. De markt wordt wel ondersteund door het aanzienlijke wereldwijde tekort voor de campagne 2024/25, dat volgens de Internationale Suikerorganisatie (ISO) op 4,9 miljoen ton wordt geraamd – een recordtekort. Voor 2025/26 daarentegen voorspelt de ISO opnieuw een overschot. Er worden uitstekende oogsten verwacht in Brazilië, Mexico en Thailand.

Volgens analisten vormen de weersomstandigheden, eerder dan politieke beslissingen, nog steeds het grootste risico voor de markt. Het weer in de grote exportlanden (Brazilië, India en Thailand) tijdens de tweede jaarhelft zal bepalend zijn voor de toekomstige suikerprijs op de wereldmarkt.

Toename van de EU-export

De gemiddelde prijs (af-fabriek) voor witte suiker bij langetermijnverkoop (meer dan een jaar) in de EU bedroeg in februari 2025 541 euro per ton, tegenover 559 euro in januari – opnieuw een daling met 18 euro per ton. Behalve in de regio Zuid-Europa blijven de prijzen in de EU dalen, zij het minder sterk dan voorheen. Het verschil tussen de Europese en de wereldmarktprijs verkleint.

De prijzen per regio in februari 2025:

- Regio 1 (Oost- en Noord-Europa): 533 €/ton (554 € in december 2024)
- Regio 2 (België, Frankrijk, Duitsland, Nederland): 535 €/ton (554 € in december 2024)
- Regio 3 (Zuid-Europa): 603 €/ton (590 € in december 2024)

Wat betreft de EU-handel met de rest van de wereld, is er een duidelijke netto daling van de importen vergeleken met voorgaande jaren: slechts 200.000 ton tussen oktober en maart, waarvan ongeveer 25 % uit het VK, 20 % uit Mauritius en 17 % uit Colombia. De helft van deze importen ging naar Spanje, Italië en België.

In dezelfde periode steeg de EU-export aanzienlijk tot bijna 850.000 ton, vooral vanuit België, Frankrijk en Nederland. De belangrijkste bestemmingen waren het Verenigd Koninkrijk (18 %), Israël (14 %), Sri Lanka (6 %) en Turkije (5 %).

Wat verklaart die stijging van de export? De omvang van de voorraden. De campagne 2024/25 begon met een voorraad die hoger lag dan in de voorgaande jaren – zelfs de hoogste sinds 2020/21. Deze moet afgebouwd worden voor de nieuwe oogst start. Zelfs al wordt er in 2025 minder oppervlakte bieten ingezaaid in Europa, blijven de voorraden een verkoopdruk uitoefenen op de verwerkers.

Voor de campagne 2024/25 (oktober 2024 – september 2025) verwacht de Europese Commissie een lichte daling van de voorraden van 2,1 naar 2 miljoen ton, wat nog steeds boven het vijfjarig gemiddelde van 1,8 miljoen ton ligt.

PROPULSE®

Maximaliseer uw rendement met Propulse !

Top tegen Cercospora e.a. in bieten én ziekten in cichorei !

Twee sterke actieve stoffen met verschillende werkingswijzes:

- breed spectrum
- anti-resistentie
- sterke nawerking

www.cropscience.bayer.be

Propulse®. Gedep. merk Bayer. Erk. nr. 10245P/B. Gebruik GBM veilig. Lees vóór gebruik eerst het etiket en de productinformatie. Voor verdere productinformatie met inbegrip van gevaarzinnen en symbolen, raadpleeg www.fytoweb.be.

Nieuwe versie Vegaplan Standaard vanaf 16 juni 2025

Vegaplan kondigde recentelijk de publicatie van de nieuwe versies van de Vegaplan Standaard voor de primaire plantaardige productie (versie 5.1), de Vegaplan Standaard voor aannemers van land- en tuinbouwwerken (versie 3.1) en de Vegaplan Standaard voor niet-eetbare tuinbouwproducten (versie 2.1) aan.

Deze nieuwe versies gaan hand in hand met de recente validatie door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) van de bijbehorende sectorguides voor de primaire plantaardige productie (G-040 module A) en voor de aannemers van land- en tuinbouwwerken (G-033).

Het tot stand komen van de nieuwe versies van de Vegaplan Standaarden is het resultaat van het interprofessioneel overleg tussen de leden van Agrofront enerzijds en de vertegenwoordigers van de handel en verwerkende industrie (OVPG) anderzijds.

De Vegaplan Standaarden treden op maandag 16 juni definitief in voege, waarna alle audits op basis van de nieuwe versies zullen worden uitgevoerd. Gelijktijdig met de Vegaplan Standaarden, zullen ook de nieuwe IPM richtlijnen voor Vlaanderen in werking treden. De nieuwe checklijsten zullen binnenkort beschikbaar zijn op de website, zodat landbouwers zich optimaal kunnen voorbereiden op hun audit.

Maak alvast kennis met de voornaamste nieuwigheden!

Voornaamste nieuwigheden

Voorkomen van kruiscontaminatie

In de Vegaplan Standaard werden de maatregelen aangescherpt om kruiscontaminatie van de primaire plantaardige producten te voorkomen. Het gaat hierbij enerzijds om kruiscontaminatie van groenten met allergenen, zoals bijvoorbeeld glutenbevattende granen, anderzijds betreft het de kruiscontaminatie van granen met gewasbeschermingsmiddelen die niet erkend zijn in granen. Hiervoor werden bestaande eisen rond het reinigen van bedrijfsruimtes, materiaal, transportmiddelen en opslagvoorwaarden verder uitgewerkt om dergelijke kruiscontaminatie te vermijden.

Een belangrijke nieuwe voorwaarde betreft de opslag van graan. Zo mogen de Granen, Olie en Eiwithoudende Gewassen (GOEG) niet langer worden opgeslagen in loodsen waarin andere primaire producten (zoals bijvoorbeeld aardappelen) werden bewaard die tijdens de bewaring werden behandeld met gewasbeschermingsmiddelen die niet erkend zijn voor GOEG.

Pas nadat er een gepaste reiniging werd uitgevoerd in deze loodsen, is de opslag van GOEG opnieuw toegelaten, en dit minimaal twee jaar na de oogstdatum van deze primaire plantaardige producten. Daarnaast moeten er maatregelen worden genomen om kruiscontaminatie te voorkomen als er in of rond de loods gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt die niet erkend zijn in GOEG.

De uitrusting mag eveneens geen bron zijn van kruiscontaminatie. Indien deze werd gebruikt voor het verplaatsen of bewerken van andere primaire plantaardige producten dan GOEG, die tijdens de opslag behandeld werden met gewasbeschermingsmiddelen die niet erkend zijn voor gebruik in GOEG, moeten deze grondig gereinigd worden.

Om contaminatie tijdens het transport van graan te voorkomen, vereist de Vegaplan Standaard een adequate reiniging van het transportmiddel. Vanaf 2025 geldt bijkomend dat na het transporteren van aardappelpootgoed dat behandeld geweest is met gewasbeschermingsmiddelen de laadruimte minstens met water gereinigd moet worden voor het transport van een andere teelt..

Bemesting

Een tweede belangrijke aanpassing betreft duurzame en beredeneerde bemestingspraktijken. Dit onderwerp wint sterk aan belang om de productie van plantaardige

producten met een minimale impact op het milieu te kunnen garanderen.

Voor alle land- en tuinbouwers gelden een aantal generieke goede bemestingspraktijken zoals :

- de onmiddellijke inwerking van dierlijke mest (binnen 24u)
- mest niet op drassig, overstroomd, bevroren of besneeuwd land uitrijden
- mest enkel op de daartoe voorziene periodes uitrijden
- het beschikbaar hebben van een mestbalans op het einde van het seizoen

Natuurlijk is het essentieel om de samenstelling van de gebruikte organische en anorganische meststoffen te kennen. Deze voorwaarde werd dan ook verstrengd naar een niveau 1.

Wat het onderhoud en de afstelling van de meststofstrooier betreft, dient voor mechanische meststofstrooiers jaarlijks een afdraaioproef uitgevoerd te worden. Voor meststofstrooiers met elektronische weging wordt de correcte werking jaarlijks gecontroleerd op basis van de gegevens op de boordcomputer.

Specifiek voor de landbouwers met nitraatgevoelige teelten, zoals aardappelen en groenten, is er een keuzesysteem ontwikkeld. Hieruit moeten de landbouwers een minimaal aantal maatregelen toepassen, waarmee zij hun bemestingsstrategie op maat van hun bedrijf kunnen bepalen. Concreet gaat het om:

- de voorbereiding van een bemestingsstrategie aan het begin van het seizoen
- de optimale toediening van de bemesting en vermijden van af- of uitspoeling van nutriënten
- maatregelen ter verbetering van de bodemkwaliteit

De lijst met de maatregelen waaruit de landbouwer kan kiezen om aan bovenstaande eisen te voldoen kan geraadpleegd worden op de Vegaplan website.

IPM

Tenslotte werden ook de aanpassingen uit de Vlaamse IPM checklist in de nieuwe versie overgenomen. Zo werd de verplichte rotatie op perceels- en bedrijfsniveau uit het GLB geschrapt en werd er een eis toegevoegd die een rotatie van 3 jaar op 4 voor maïs vastlegt. De eisen rond het minimum aantal bodemstalen en de geldigheid hiervan, werd voor openlucht teelten en beschutte teelten duidelijker omschreven. Op gebied van gewasbescherming werd het gebruik van de schoonwatertank en kantdoppen in beschutte teelten aangepast.

Meer informatie

Vegaplan staat in voor het beheer van de Vegaplan Standaarden en de overeenkomstige sectorguides voor autocontrole, met als doel om de voedselveiligheid en de kwaliteit van de aanvoer van plantaardige grondstoffen te garanderen. Meer dan 17.500 landbouwers zijn gecertificeerd voor de Vegaplan Standaard PPP, en zij kunnen beroep doen op meer dan 1.250 loonwerkers met een certificaat voor de Vegaplan Standaard LW. Ook de sierteeltsector is met 450 gecertificeerde bedrijven goed vertegenwoordigd.

De nieuwe versies van de Vegaplan Standaarden zijn beschikbaar op de Vegaplan-website (www.vegaplan.be)

Sluiting van suikerfabrieken in Oostenrijk en Tsjechië

De Raad van Toezicht van AGRANA, de Oostenrijkse dochteronderneming van Südzucker, heeft eind maart besloten om twee van haar suikerfabrieken onmiddellijk te sluiten: Leopoldsdorf in Oostenrijk en Hrušovany in Tsjechië.

In Oostenrijk wordt de volledige nationale suikerproductie voortaan geconcentreerd in de enige overblijvende fabriek in Tulln. Dit moet de binnenlandse suikerproductie op lange termijn stabiliseren en concurrentieel houden. De focus ligt op de Oostenrijkse markt met lokaal geproduceerde suiker. In Tsjechië zal de productie worden geconcentreerd op de site van Opava. De site in Leopoldsdorf zal worden omgevormd tot logistiek centrum. Suiker zal er opgeslagen worden in de bestaande silo's en verpakt worden. AGRANA onderzoekt momenteel andere mogelijke invullingen voor het 70 hectare grote terrein.

“De beslissing om twee productiesites te sluiten was moeilijk maar onvermijdelijk,” aldus Stephan Büttner, CEO van AGRANA. De redenen zijn onder andere de stijgende productiekosten, toenemende concurrentie als gevolg van de dalende suikerconsumptie in de EU, en de liberalisering van de markt (zoals het Mercosur-akkoord en de suikerimporten uit Oekraïne), die de productie op deze twee sites economisch onhoudbaar maakten.

AGRANA is de grootste suikerproducent in Centraal- en Oost-Europa, en telt nu nog zes productiesites: Oostenrijk (1), Hongarije (1), Roemenië (2), Tsjechië (1), Slowakije (1) en Bosnië-Herzegovina (1).

BeetKraft®: Südzucker ontwikkelt alternatief voor papier, op basis van bietpulp

Südzucker ontwikkelde een alternatief vezelrijk materiaal op basis van bietpulp, genaamd en gepatenteerd als BeetKraft®. Dit materiaal kan houtgebaseerde papierpulp vervangen. Sinds eind 2024 produceert Südzucker industriële hoeveelheden BeetKraft® in een demonstratiefabriek in Offstein.

De visuele en technische kwaliteiten van BeetKraft® voor de papierproductie werden vergeleken met klas-

sieke papierpulp. Papierstalen met tot 40% BeetKraft® toonden:

- Versterking en gelijke stabiliteit van het papier.
- Verbeterde recycleerbaarheid en geen negatieve invloed op FSC-certificering.
- Een natuurlijker kleur van het uiteindelijke kraftpapier, karton of verpakkingsmateriaal.

Er werden verschillende papiergewichten en verpakkingen getest, waaronder 1 kg suikerzakken, verpakkingen voor suikerstaafjes, draagtassen, vellen papier, folders en brochures, met zeer bevredigende resultaten.

Zwitserland: de bietenteelt wint terrein

In 2025 zal er in Zwitserland ongeveer 17.133 hectare bieten conventioneel worden geteeld, waarmee de drempel van 17.000 hectare wordt overschreden. Tegelijk stijgt de richtprijs binnen het progressieve prijzensysteem van de suikerinterprofessionele organisatie. De richtprijs bedraagt nu 62,50 Zwitserse frank per ton (ca. € 67,51), tegenover een basisprijs van 54,50 frank (ca. € 58,57).

Het systeem voorziet in verschillende prijsschalen op basis van de nationale teeltoppervlakte. Ter vergelijking: bij een oppervlakte van 16.000 hectare of minder, bedroegen de prijzen respectievelijk 61,00 en 53,00 frank per ton.

Ook de biologische bietenteelt neemt er toe in areaal.

De Confederatie van Belgische Bietenplanters (CBB) werft een controle-inspecteur (M/V/X) aan

De CBB is de nationale organisatie die de professionele belangen van bietenplanters vertegenwoordigt en verdedigt. Eén van haar kerntaken is het toezicht en de coördinatie van de controles op de bietenleveringen aan de Belgische suikerfabrieken.

Ben je geboeid door techniek en chemie? Ben je een nauwkeurige, integere en analytische observator? Ligt het verdedigen van de belangen van de bietenplanters je nauw aan het hart? Hecht je veel belang aan degelijk werk? Dan is deze job iets voor jou!

Functie

- Je bent verantwoordelijk voor de praktische organisatie van de controles in de bietenrecepties, met als doel na te gaan of het werk van de suikerfabrieken correct wordt uitgevoerd.
- Je zorgt voor de voorbereiding van de bietencampagnes (bestanden, materiaal, reagentia ...), je leidt en stuurt de controleteams aan die aanwezig zijn in de drie Belgische bietenrecepties (Longchamps, Tienen, Fontenoy).
- Je bent in staat om bepaalde chemische analyses uit te voeren en denkt actief mee over nieuwe controlemethoden.
- Je volgt de resultaten van de stalen en controles digitaal op (draaitabellen, statistieken ...) en signaleert eventuele problemen aan de vertegenwoordigers van de suikerfabrieken.
- Je werkt samen met de regionale secretarissen en de vertegenwoordigers van de fabrieken.
- Je informeert de vertegenwoordigers van de planters regelmatig over de situatie in elke receptie.
- Daarnaast sta je ook in voor het secretariaat van één van de federaties (statuten, organisatie van vergaderingen, boekhouding ...).

Profiel

- Je beschikt over een masterdiploma als bio-ingenieur of industrieel ingenieur in de landbouwkunde.
- Je hebt een uitzonderlijk observatie- en analysevermogen.
- Je staat bekend om je integriteit, nauwkeurigheid en kritische ingesteldheid.
- Je werkt zelfstandig en draagt actief bij aan een stimulerende werksfeer.
- Je schrijft vlot en correct.
- Je bent polyvalent en bereid om je collega's ook bij administratieve taken te ondersteunen.
- Je beschikt over sterke communicatieve vaardigheden en drukt je vlot uit in het Frans en het Nederlands. Kennis van het Engels is een extra troef.
- Je bent flexibel qua werk en werktijden. Verplaatsingen vormen geen probleem voor jou.
- Je bent in het bezit van een rijbewijs B en beschikt over een eigen wagen.

Aanbod

Wij bieden jou, na een uitgebreide en succesvolle opleiding door de huidige inspecteur:

- Een deeltijdse (3/4) functie van onbepaalde duur met mogelijkheid tot telewerk: voltijds van september tot februari, halftijds van maart tot augustus.
- Een aantrekkelijk loon met terugbetaling van verplaatsingskosten en extralegale voordelen (groepsverzekering, maaltijdcheques, ecocheques ...)

Interesse?

Bezorg je sollicitatie met CV via muriel.weverbergh@cbb.be.

Betteraviers belges – Belgische bietentelers

Maandblad van de Confederatie van de Belgische Bietenplanters vzw

Anspachlaan 111 / 10 • 1000 Brussel

T. 02 513 68 98 • F. 02 512 19 88 • www.cbb.be • lebetteravier@cbb.be • Twitter: [@cbb_nl](https://twitter.com/cbb_nl)

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever: Jef Cleiren, Voorzitter CBB

Uitgave en publiciteit: Isabelle Roelandts - Martine Moyart

Verantwoordelijke voor de suikerbiettechniek: KBIVB Tienen

Druk: Antilope De Bie

Jaarabonnement: België € 24,00 • EU-land € 44,00 • Niet EU-land € 54,00

IBAN BE 70 1031 0384 3925 • BTW BE 0445.069.157